

Ρωσική «Μήδεια»

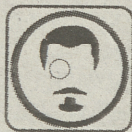
Δεν ξέρω αν η αιτία της περιορισμένης προσέλευσης θεατών στην παράσταση του Ρωσικού Θεάτρου της Ρίγα ήταν η έλλειψη περιέργειας, η τοπικιστική αλαζονία ή ο δισταγμός μπροστά σε ξενόγλωσση παραγωγή. Θεωρώ και τα τρία αμαρτήματα, ιδιαίτερα βαριά για τους επαγγελματίες του θεάτρου. Δημιουργοί και θεατές ζυμωθήκαμε στις παραγωγές του αρχαίου δράματος, τα είπαμε πολλές φορές μεταξύ μας...

Πώς μπορεί να μη μας ενδιαφέρει μια ματιά έξω από τον ελληνόφωνο θεατρικό κόσμο; Ειδικά όταν πρόκειται για ένα θεατρικό σχήμα που λειτουργεί στη διασταύρωση δύο γόνιμων παραδόσεων: Ως ρωσόφωνο θέατρο φυσικό είναι να ασπάζεται την αισθητική της ρωσικής υποκριτικής σχολής και ως θέατρο της Ρίγα δεν θα μπορούσε να μην είναι επηρεασμένο από την άνθιση της πρωτοποριακής σκηνοθεσίας στις βαλτικές χώρες, με ονόματα όπως ο Όσκαρας Κορσουνόβας στη Λιθουανία και ο Άλβις Χερμάνις στη Λετονία. Φυσικά, όλα τα πιο πάνω μπορούσαν και να μην οδηγήσουν σε καλό αποτέλεσμα. Ποτέ δεν ξέρεις, αλλά πάντα μπορείς να ελπίζεις...

Η παράσταση της «Μήδειας» σε σκηνοθεσία Βλαντισλάβ Ναστάβσιεβς ήταν πάρα πολύ ιδιαίτερη και ενδιαφέρουσα. Ένα μεγάλο της προτερήματα, που όμως δεν μπορούσε να εκτιμήσει το κυπριακό κοινό, ήταν η υπέροχη ποιητική μετάφραση του Ιννοκέντι Άννενσκι. Το γεγονός ότι τα σκηνικά και η μουσική σύνθεση ανήκαν στον ίδιο τον σκηνοθέτη δημιούργησε άψογη στιλιστική ενότητα. Όλα ήταν λιτά και ουσιαστικά, σημαντικά και επιβλητικά. Με ελάχιστα μέσα ο Βλαντισλάβ Ναστάβσιεβς κατάφερε να αποδώσει τη δύναμη και την τραγικότητα του μύθου της Μήδειας, τη δραματικότητα του έργου του Ευριπίδη, τη σύγκρουση των χαρακτήρων. Το τσέλο αποδείχτηκε πολύ κατάλληλο για να δημιουργήσει το τραγικό ηχητικό φόντο του δρώμενου. Το σκηνικό αποτελείτο από δύο μόνο καρέκλες, που

έδιναν τη δυνατότητα για εξαιρετικό σωματικό παίξιμο στους ηθοποιούς και συμβόλιζαν την απόλυτη αντιπαράθεση και τον αμείλικτο αγώνα μεταξύ των προσώπων του μύθου.

Ο σκηνοθέτης έβγαλε στη σκηνή τα δυο αγόρια, η αγνή φωνή των οποίων και η αφοπλιστική τους κίνηση έρχονταν σε γεμάτη νόημα αντίθεση με τα σκοτεινά πάθη των ηρώων του έργου. Η Μήδεια της Γκούνα Ζάρινια εξέπληγτε, εντυπωσίαζε, τρόμαζε, από την πρώτη της εμφάνιση στη σκηνή. Συνδύαζε τη μαγική ισχύ της ηρωίδας της με την ορμητικότητα της δικής της αλήθειας, την υπεράνθρωπη υπόστασή της με την απύθμενη ανθρώπινη δυστυχία. Εκείνο το παιχνίδι του σώματος με την κἀρέκλα δεν ήταν φορμαλιστικό εύρημα, ήταν τρόπος να εκδηλωθούν η απόγνωση, οι μεταφυσικές ικανότητες, η αποφασιστικότητα για την εκδίκηση σ' ό,τι αφορούσε τη Μήδεια και την ενοχή, την τρωτή μπροστά στη Μοίρα ανθρώπινη υπόσταση του Ιάσονα. Ο Άντρις Κέιτς (Ιάσοντας), ο Ίγκορς Τσερνιάβσκis (Κρέων), ο Μάξιμς Μπούσσελς (Αγγελιαφόρος) ήταν πολύ αποτελεσματικοί στην υλοποίηση του ξεκάθਾਰου σκηνοθετικού οράματος. Αυτή τη μεγάλη ευχαρίστηση πρόσφερε η παραγωγή της «Μήδειας» από το Θέατρο «Μιχαήλ Τσέχωφ» της Ρίγα: Να βλέπεις τι επέλεξε από τον τραγικό όγκο της τραγωδίας του Ευριπίδη ο σκηνοθέτης ως σημαντικότερο για τον ίδιο, να εκτιμάς το συνταίριασμα των στόχων και των μέσων υλοποίησής τους, να εκτιμάς την ικανότητα όλων των συντελεστών να δημιουργήσουν με τόλμη και πρωτοτυπία μορφές που δύσκολα θα ξεχαστούν.

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ